

Bijbelstudie 9 Jakobus

1. Zingen: Psalm 103: 4
2. Gebed
3. Lezen: Jakobus 5: 1 – 12
4. Mededelingen: briefje van de secretaresse
5. Inleiding

In een vorige Bijbelstudie hebben we al stil gestaan bij de verzen 1-6 van hoofdstuk 5. Toch leek het me goed om nog even stil te staan bij dit gedeelte. De aangesprokenen behoren tot de rijken onder zijn lezers. Hij spreekt ze niet aan als broeders, omdat zij zich in hun optreden onbroederlijk gedragen. Hij roept hen op om te wenen en te jammeren. In het Grieks staat er *ololuzo*: een klanknabootsing van gehuil en gewezen. We vinden deze manier van spreken ook terug bij de profeten. En omdat het oordeel hen wacht, is er alle reden voor om nu al te 'wenen' en 'te jammeren'. Het zal gedaan zijn met hun rijkdom. Het gericht staat voor de deur en dan zullen al die schatten niet meer baten. Jakobus raakt hier een onderwerp aan dat hij in de verzen 7 – 11 nader zal uitleggen. Vaker komen we in deze brief het woordje *idou, Zie*. Hij wil de aandacht van zijn lezers spitsen op wat hij nu gaat zeggen. De rijken hebben de arbeiders uitgebuit door hun loon niet op tijd uit te betalen. De aanklachten aan het adres van de grootgrondbezitters liegen er niet om. Bij alles wat ze voor zichzelf hebben bijeen gebracht vergaten ze niet alleen de armen, maar ze dachten ook niet aan de dag der slachting: een gebeuren in de toekomst. Er komt een dag van afrekening. Nog een laatste opmerking over vers 6, vooral dat laatste zinnetje: en hij wederstaat u niet, hij biedt u geen weerstand. Men heeft dit wel gezien als een toespeling op de Heere Jezus (de Rechtvaardige bij uitstek) in relatie tot Jesaja 53: 7). In ieder geval sluit Jakobus hiermee aan bij het getuigenis van het O.T. : de rechtvaardige verzet zich niet, omdat hij bij God zijn redding vindt (vgl. Ps. 37: 39, 40).

Met vers 7 begint het gedeelte wat vanmorgen onze aandacht vraagt. Dat is te zien aan de aanspraak 'broeders'. Maar gelijk zien we dat deze perikoop/gedeelte ten nauwste samenhangt met het voorgaande. Daar werd het komende gericht van God al aangekondigd. Welk gevaar dreigt er nu? Dat de armen onder alle druk hun geduld verliezen. Met dat doel richt Jakobus zich hier tot hen, om vooral 'lang te zijn van moed' (*makrothumeo* staat in het Grieks). Hij wijst hen op de volharding van Job. Het gericht over hun rijke verdrukkers staat immers voor de deur (zie vs. 1 en 4). Het valt op dat Jakobus de armen aanspreekt met broeders, in tegenstelling tot de onderdrukkers. Jakobus plaatst zijn lezers in hun ervaringswereld: het voorbeeld van de landman. Hij wacht na het zaaien geduldig op het rijpen van de oogst. Over dezelve/over haar slaat terug op *karpos/vrucht*. Dat is hem alleszins waard: met het oog op het ontkiemen van het zaad en het groeien van de vrucht kijkt hij uit naar de vroege (winter-) en de late (voorjaars-) regen. Die zijn onontbeerlijk/onmisbaar voor het voortbrengen van de vrucht. De armen en verdrukten moeten lering trekken uit het voorbeeld van de landbouwer (vs. 7). Oefenen in geduld. Bij

het wachten op de toekomst van de Heere moeten zij dat ook doen (vs. 8). Geduldig volharden. Hun harten sterken staat steeds in eschatologische context. Zie ook 1. Thess. 3:13; 2 Thess. 2:17. Zij leven nu in de laatste dagen (**vs. 9**) Jakobus grijpt hier terug op het O.T. Psalm 37: 10, 11 en 34. Omdat de komst van de Heere Jezus niet lang op zich laat wachten, moeten ze niet tegen elkaar zuchten. Hij bedoelt om niet ten nadele van elkaar te spreken. We zagen dat ook in Jakobus 4:11. Morren, als is het begrijpelijk, is niet bevorderlijk voor de volharding, waartoe Jakobus aanspoort. Bovendien roepen zij zo het oordeel van God over zichzelf af. Want dan zullen zij ook zelf veroordeeld worden. Dat krijgt nog een extra lading als Jakobus zegt: de Heere komt niet alleen als Verlosser, maar ook als Rechter. In die laatste kwaliteit worden niet slechts de onderdrukkers geoordeeld, maar ook velt Hij een oordeel over hen als verdrukten ('Rechter over allen') Hebr. 12:23.

In **vers 10** geeft Jakobus nog een ander voorbeeld: jullie zijn beslist niet de eersten, die het zo moeten ontgelden: hoeveel profeten voor hen zijn niet vervolgd? Waar was dat een gevolg van? Van hun spreken 'in de Naam van de HEERE'. Om hun verkondiging hebben zij het vaak zwaar te verduren gehad. Maar zij hebben dit op een voorbeeldige wijze verdragen en mochten ook standhouden. Eigenlijk is dat een dubbel voorbeeld: zij lieten zien wat het lijden inhoudt en wat het zeggen wil in deze omstandigheden bewust te volharden. Neem aan die profeten een voorbeeld. Bij ons staat het woord voorbeeld halverwege de zin, maar in het Grieks helemaal vooraan, het heeft hier alle nadruk. Een verklaring hier voor is dat het onder een doorschijnend stuk papier gelegd kan worden en zo kan worden overgetrokken oftewel nagetekend als een schrijvoorbeeld, zoals in 1 Petr. 2: 21 genoemd wordt en waar het op de Heere Jezus slaat.

In **vers 11** begint Jakobus net als vs. 4 met het woordje Zie (idou), met dezelfde functie: een extra aansporing om de profeten te volgen. Wie zo volhardt als de profeten, zal in de gemeente gelukkig worden geprezen. Toch wijst Jakobus er op in het tegenwoordig deelwoord dat hij ook denkt aan voorbeelden uit het heden. Deze zinsnede doet ons ook denken aan Matth. 5: 11 en Matt. 10: 22. Daarna roept hij de figuur van Job in herinnering (alleen hier in het N.T. wordt zijn naam genoemd). Van zijn volharding hebben zij wellicht in de synagoge gehoord. Job volhardde in zijn vroomheid, ondanks het verbitterde advies van zijn vrouw om God vaarwel te zeggen en te sterven. Maar God heeft dit bittere lijden tot een eerherstel gebracht: een dubbele zegen. Wat blijkt hier Gods rijke barmhartigheid en ontferming niet overduidelijk? God beloont het geduldige volharden en de gelovigen moet in hun nood moed putten. Bij de komst van de Heere Jezus zal God ook in hun lot een keer ten goede brengen.

In **vers 12** snijdt Jakobus een ander onderwerp aan, dat van het zweren. Bij oppervlakkig lezen lijkt het of dit los staat van het voorgaande. Toch is dat maar schijn, want de waarschuwing voor het laatste oordeel verbindt dit vers met de vermaningen uit Jak. 4:12, die hebben allemaal betrekking op het komende gericht van God. Jakobus wil zijn lezers vermanen om vooral niet te zweren. We moeten dit niet al te absoluut opvatten, als zou het

gaan om een doodzonde, maar wel dat het bij Jakobus hoog zit en ook vooraan staat: niet zweren bij de hemel, noch bij de aarde. Van elke andere eed moeten zij afzien. Opnieuw een relatie met de uitspraak van de Heere Jezus in Matth. 5: 34. Zowel de Heere Jezus als Jakobus hebben het hier over de onderlinge omgang in de gemeente. Het gaat hier dus niet om het zweren voor het gerecht. Gelovigen moeten te allen tijden waarachtig zijn: hun ja is ja en hun nee is nee. Wanneer dat praktisch is, dan hoeven ze helemaal niet te zweren. Dat dit nauw luister, laat Jakobus uitkomen door er een waarschuwing aan toe te voegen, zoals ook in vs. 9: *de Rechter staat voor de deur* en hier: *opdat gij in geen oordeel valt*. Goedbeschouwd is het zweren zelf al een Godsgericht. Met andere woorden: met een eed wordt op het laatste oordeel vooruitgelopen (vgl. 1 Koningen 8:31).

Lezen stukje uit Bijbelstudieboekje... de overste Leidsman...

Zingen: Psalm 86: 8 en 9